СОВЕТ
ТУКАЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ТУКАЙ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОВЕТЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

пр. М. Джалиля, 46, г. Набережные Челны, 423800

М. Җәлил пр., 46, Яр Чаллы шәһәре, 423800

Телефон/факс (8552) 70-37-82, tukay@tatar.ru

21.10.2019 № 35/2
На № ___________ от ________________

КАРАР

Тукай муниципаль районында бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында

Бюджет процессын җайга салу өлешендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Тукай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә Тукай муниципаль районы Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Тукай муниципаль районында бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Тукай муниципаль район Советының 2013 елның 27 ноябрендәге «Тукай муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында» 25/3 санлы карары 2020 елның 1 январеннән үз көчен югалта дип санарга.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (http//prav.tatarstan.ru), шулай ук Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә һәм 2020 елга һәм 2021, 2022 еллар планы чорына район бюджетын төзегәндә һәм үтәгәндә кулланылырга тиеш.
5. Әлеге карар үтәлешен тикшереп торуны бюджет, салымнар, финанслар һәм икътисад буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет Рәисе Ф.М. Камаев

Тукай муниципаль районы Советының 2019 елның 21.10 35/2 санлы карарына кушымта

Тукай муниципаль районында бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1 маддә. Әлеге нигезләмә белән җайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр

Тукай муниципаль районында бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында әлеге нигезләмә (алга таба – нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Тукай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә Тукай муниципаль районы (алга таба – район) бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм үтәлешен контрольдә тоту барышында, шулай ук муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурыч белән идарә итү процессында бюджет мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында барлыкка килгән бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала.

2 маддә. Районда бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Район бюджеты район Советы карары белән эшләнә һәм раслана.

3 маддә. Әлеге нигезләмәдә кулланылучы төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге нигезләмәдә Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән төшенчәләр һәм терминнар кулланыла.

II. Районның бюджет вәкаләтләре

4 маддә. Районда Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану

Районның бюджет вәкаләтләренә район бюджетына кагылышлы өлешендә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү керә.

Финанс-бюджет палатасы (алга таба – район ФБП) районның җирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре баш администраторлары булган керем төрләре буенча ярдәмче кодлар исемлеген раслый.

Район ФБП районның җирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре баш администраторлары булган бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары төрләре кодлары исемлеген раслый.

Район ФБП тарафыннан район бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеге һәм кодлары билгеләнә.

Финанс белән тәэмин ителүе район бюджетыннан бирелә торган максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар исәбенә гамәлгә ашырыла торган район бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгеләү тәртибе район ФБП тарафыннан билгеләнә.

5 маддә. Районда бюджет процессының төп этаплары

Район бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:
- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- бюджет үтәлеше;
- бюджет турында карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- бюджет үтәлеше турында хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

6 маддә. Бюджет процессында катнашучылар

Районда бюджет процессында катнашучылар:
- Совет;
- Башкарма комитет;
- ФБП;
- контроль-хисап палатасы;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) ;
- бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлары) ;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары) ;
- бюджет акчаларын алучылар.

7 маддә. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

Совет район бюджетын, аның үтәлеше турында хисапны карый һәм раслый, үз утырышларында, комиссия, Совет тарафыннан уздырыла торган тыңлаулар барышында һәм депутат запрослары белән бәйле рәвештә, Советның эшче төркемнәре утырышларында район бюджеты үтәлешенең аерым мәсьәләләрен карау барышында контрольне гамәлгә ашыра, тышкы муниципаль финанс контроль органнарының хокукый статусин формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, район уставы, әлеге нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Советка Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча, компетенциясе чикләрендә аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен, Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) район бюджеты проектын төзүне тәэмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән район Советына раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый, район бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, район Советы раславына район бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге нигезләмә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителгән, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Район ФБП район бюджеты проектын төзи, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән район Советына кертү өчен тапшыра, район бюджетының үтәлешен оештыра, бюджет хисаплылыгын төзү тәртибен билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителгән, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Район ФБП ай саен Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бюджетның касса үтәлеше турында хисап төзи һәм тапшыра.

Авыл җирлеге финанс органының аерым бюджет вәкаләтләре авыл җирлеге Башкарма комитеты һәм район Башкарма комитеты арасындагы килешү нигезендә район ФБП тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Контроль-хисап палатасы түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:
- җирле бюджет үтәлешен контрольдә тоту;
- җирле бюджет проектларына экспертиза;
- җирле бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү;
- район бюджеты акчаларын, шулай ук бюджет тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганаклардан алына торган акчаларны куллануның законлылыгына, нәтиҗәлелегенә (эффективлык һәм экономиясенә) контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

- район милкендә булган, шул исәптән саклана торган интеллектуаль эшчәнлек нәтиҗәләре һәм район карамагындагы индивидуализация чаралары белән идарә итүнең билгеләнгән тәртибен үтәүне контрольдә тоту;

- җирле бюджет акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр, бюджет кредитлары бирүнең нәтиҗәлелеген бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар бирүнең яки җирле бюджет средстволары һәм милектәге мөлкәт хисабына юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан башкарыла торган алыш-бирешләр буенча йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итү законлылыгын бәяләү;

- муниципаль берәмлектә бюджет процессын анализлау һәм аны камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр әзерләү;

- тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә федераль законнарда, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында, район уставында, әлеге нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләр.

Бюджет средстволарын баш бүлүче:

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтиҗәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

- үз ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын бүлүчеләр һәм алучылар исемлеген төзи;

- расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен төзи;

- бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләренең лимитларын ведомство карамагындагы бюджет акчаларын бүлүчеләргә һәм алучыларга бүлә һәм район бюджетының тиешле өлешен үти;

- бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- җыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- казна учреждениеләре булып торучы ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

- муниципаль биремнәр формалаштыра һәм раслый;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Татарстан Республикасы Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәэмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

- район исеменнән ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча җавап бирә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге нигезләмә һәм алар нигезендә кабул ителгән, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет чараларын бүлүче:

- район бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләренең лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм район бюджетының тиешле өлешен башкара;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Татарстан Республикасы Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәэмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет керемнәре баш администраторы:

- үз ведомство буйсынуындагы бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

- урта сроклы финанс планын һәм (яки) бюджет проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр бирә;

- район бюджеты керемнәре баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

- Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганаклары исемлеге нигезендә үзенә беркетелгән керем чыганаклары буенча бюджет керемнәре чыганаклары реестрын алып бара;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге нигезләмә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет керемнәре администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджетка түләүләр, пенялар һәм алар буенча штрафларны исәпләү, исәпкә алу һәм аларның дөреслеген, тулы һәм үз вакытында башкарылуын контрольдә тота;

- бюджетка түләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләттерүне гамәлгә ашыра;

- бюджетка артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар кабул итә һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылык органына йөкләмә бирә;

- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрне исәпкә алу (төгәлләштерү) турында карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

- бюджет керемнәренең баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренең баш администраторына бюджет керемнәренең тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләрне һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;

- дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен физик һәм юридик затлар тарафыннан акча түләү, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка түләүләр өчен кирәкле мәгълүматны «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә Дүләт һәм муниципаль түләүләр турында дәүләт мәгълүмат системасына тапшыра;

- бюджетка түләүләр буенча бурычларны түләттерүгә өметсез дип тану турында карар кабул итә;

- Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы норматив хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

- үз ведомство карамагындагы район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары исемлекләрен төзи;

- район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

- район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларын каплау өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне куллануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

- бюджет ассигнованиеләрен ведомство карамагындагы район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына бүлә һәм район бюджетының тиешле өлешен башкара;

- район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра;

- Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

- бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен төзи.

8 маддә. Район бюджеты керемнәре

Бюджет керемнәре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турында законнар, башка мәҗбүри түләү турында законнар нигезендә формалаша.

Бюджет керемнәренә салым, салым булмаган һәм түләүсез керемнәр керә.

Бюджетның салым керемнәренә салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары, салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе субъекты законы, район Советының норматив хокукый актлары белән каралган федераль, региональ, җирле салымнар һәм җыемнар, шулай ук алар буенча пеня һәм штрафлар керә.

Район бюджетына Россия Федерациясе Бюджет кодексының 9 бүлеге нигезендә җирле салымнардан һәм җыемнардан, федераль салымнардан һәм җыемнардан, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салымнардан салым керемнәре, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары һәм районның муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән түләүләрнең бердәм, өстәмә, дифференциацияләнгән нормативлары буенча региональ һәм җирле салымнар күчерелә.

Бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 41, 42, 46 һәм 62 статьялары нигезендә формалаштырыла.

9 маддә. Район бюджеты чыгымнары

Бюджет чыгымнарын формалаштыру федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен бүлешүгә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларның үтәлеше Россия Федерациясе законнары һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында район бюджеты хисабына булырга тиеш.

10 маддә. Резерв фонд

Район бюджетының чыгымнар өлешендә район Башкарма комитетының резерв фондын булдыру күздә тотыла.

Район Башкарма комитетының резерв фонды күләме чираттагы финанс елына һәм планнар чорына район бюджеты турында карарлар белән билгеләнә һәм күрсәтелгән карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменнән 3 проценттан да артмаска тиеш.

Район Башкарма комитеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләрен куллану тәртибе Башкарма комитет тарафыннан раслана.

Район Башкарма комитеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турында хисап район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка теркәлә.

11 маддә. Муниципаль юл фонды

Районның муниципаль юл фонды район Советы карары белән төзелә.

Район муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен формалаштыру һәм куллану тәртибе район Советы карары белән билгеләнә.

Агымдагы финанс елында файдаланылмаган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре чираттагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга җибәрелә.

12 маддә. Район бюджеты дефициты

Чираттагы финанс елына һәм планнар чорының һәр елына район бюджеты дефициты, әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, район бюджеты турында карар нигезендә билгеләнә.

Район бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, җирле бюджет керемнәренең расланган еллык гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Районга карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясы 4 пунктында каралган чаралар гамәлгә ашырылган очракта, район бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, район бюджеты керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Район бюджеты турында Совет карары белән район милкендә булган акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка формаларыннан кергән керемнәрне бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары составында раслау һәм (яисә) район бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында район бюджеты дефициты, күрсәтелгән керемнәр суммасы чикләрендә һәм район бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметкәндә, әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән район бюджеты дефициты әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

13 маддә. Район бюджеты дефицитын финанслау чыганаклары

Бюджет дефицитын эчке финанслау чыганаклары составына кертелә:

- номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштырудан кергән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;
- Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының район тарафыннан җәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;
- Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан район тарафыннан Россия Федерациясе валютасында алынган һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;
- тиешле финанс елы дәвамында җирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;
- җирле бюджет дефицитын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.

Бюджет дефицитын эчке финанслауның башка чыганаклары составына кертелә:

- район милкендә булган акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка формаларын сатудан кергән акчалар;
- район бюджеты средстволары буенча курс аермасы;
- гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китергән яисә бенефициарның принципалга талəп хокукларын гарантка биргән очракта, Россия Федерациясе валютасында район гарантияләрен үтәүгә җибәрелә торган акчалар күләме;
- районның Россия Федерациясе валютасында башка бурыч йөкләмәләрен түләүгә җибәрелә торган акчалар күләме;
- юридик затларга район бюджетыннан бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга район бюджетыннан Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасында аерма;
- район бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм район бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасында аерма;
- район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калдык средстволар белән идарә итү буенча операцияләр үткәргәндә, район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм исәп-хисап счетына күчерелгән акчалар арасында аерма.

Агымдагы финанс елы башына финанс хисап елында файдаланылмаган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә район бюджеты средстволары калдыклары агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелә, шулай ук район Советының хокукый акты белән билгеләнгән күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм район исеменнән төзелгән товарлар белән тәэмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар өчен түләүгә (әлеге муниципаль контрактлар шартлары нигезендә хисап финанс елында түләнергә тиешле) бюджет ассигнованиеләрен, юридик затларга субсидияләр бирү (финанс хисап елында субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә, финанс белән тәэмин итү чыганагы булып күрсәтелгән субсидияләр булган, күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре калдыгы суммасыннан артмаган күләмдә) өчен бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлтелергә мөмкин.

Район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калдык средстволар белән идарә итү буенча операцияләр составына гамәлгә куючысы район булган һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә районның финанс-бюджет палатасында шәхси счетлары ачылган

оешмаларның акчаларын җәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Бюджет дефицитын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында район тарафыннан Россия Федерациясеннән чит ил валютасында җәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китергән очракта, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән, районның муниципаль гарантияләрен үтәүгә юнәлтелә торган чит ил валютасында акчалар күләме.

14 маддә. Район алдындагы акчалата йөкләмәләр

Район алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып район алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә билгеле бер датага бурычлы тарафыннан түләнергә тиешле акча средстволары суммасы тора.

Район алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр районның финанс активларын формалаштыра.

Акчалата йөкләмәләр буенча район алдындагы бурычларны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

Район алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны), шулай ук мондый йөкләмәләрнең үтәлешен тәэмин итүче килешүләрне исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм килешүләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93 статьясы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93 статьясы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан башкарыла.

Әгәр килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, район алдындагы акчалата йөкләмәләр акча средстволарының тиешле суммасын район бюджетының бердәм счетына күчергәннән соң үтәлгән дип санала.

15 маддә. Районның муниципаль бурыч структурасы

Муниципаль бурыч структурасы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч йөкләмәләре төркемнәреннән тора.

Районның бурыч йөкләмәләре түбәндәгеләр буенча йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

- районның кыйммәтле кәгазьләре (муниципаль кыйммәтле кәгазьләр);
- Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында җәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында җәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- район тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында җәлеп ителгән кредитлар;
- Россия Федерациясе валютасында белдерелгән район гарантияләре (муниципаль гарантияләр);
- максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләре.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

- муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- кредит оешмаларыннан район тарафыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- районның түләнмәгән башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

- йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Россия Федерациясе бюджет

системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

- йөкләмәләр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан район тарафыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

- Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

- Россия Федерациясе валютасында түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

- максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында район тарафыннан Россия Федерациясеннән җәлеп ителгән чит ил валютасындагы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

- максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында район тарафыннан чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Районның бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача вакытлы (бер елдан алып биш елга кадәр) һәм озак вакытлы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

16 маддә. Районның Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру

Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсе түләү шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаган очракта (кредитор тарафыннан йөкләмә шартлары һәм районның муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән гамәлләр башкарылмаган), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр район вәкиллекле органының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Районның Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләре буенча бурыч йөкләмәләре, муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгәндә, тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (барлыкка килү турында белешмәләр алу) барлыкка килгәндә, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Район Башкарма комитеты, әлеге статьяның 1 пункты беренче абзацында күрсәтелгән сроклар узгач, Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

Муниципаль бурычтан төшереп калдыру төшереп калдырыла торган Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен, җирле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча, исәптән төшереп калдыру суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Әлеге статьяның 1 пункты беренче абзацы, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

Муниципаль бурыч йөкләмәләрен реструктуризацияләнгән, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләреннән төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Әйләнешкә чыгарган орган тарафыннан муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе шартлары нигезендә түләү датасына кадәр тулысынча сатып алынган (алмаштыру яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр чыгару күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты түләп бетерү датасына кадәр сатып алынган (алмаштыру яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтиҗәсендә алынган) үзе чыгарган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләрне үтәлгән дип танырга хокуклы.

17 маддә. Муниципаль бурыч алулар

Районның муниципаль эчке бурыч алулары дигәндә район исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар формасында җирле бюджетка заем

акчаларын җәлеп итү аңлашыла, алар буенча районның заемчы буларак Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

Районның муниципаль тышкы бурыч алулары дигәндә район исеменнән Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан җирле бюджетка кредитлар җәлеп итү күздә тотыла, алар буенча районның Россия Федерациясе алдында чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

Муниципаль тышкы бурыч алулар чираттагы финанс елына һәм планнар чорына Россия Федерациясенең дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатында гамәлгә ашырыла.

Район исеменнән муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукына Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм район уставы нигезендә район Башкарма комитеты ия.

Район тарафыннан муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгәндә гамәлгә ашырыла:

- районның бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлар булмау;

- район тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәҗәдән ким булмаган кредит рейтингы алынган.

Район Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәҗәдәге заемчылар төркеменә кергән очракта, муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы 5 пунктында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре зурлыкларын арттыруга китерә, районны бурыч тотрыклылыгының түбән дәрәҗәдәге заемчылар төркеменә кертә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

Район Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәҗәдәге заемчылар төркеменә кергән очракта, муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программаларын, чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләрне, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертүне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештерелгән очракта гына муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы.

Район Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының түбән дәрәҗәдәге заемчылар төркеменә кергән очракта, муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы 5 пунктында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре зурлыкларын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

Район Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының түбән дәрәҗәдәге заемчылар төркеменә кергән очракта, бары тик районның бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатында кредит оешмаларыннан кредитлар формасында һәм районның кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы 7 пунктында каралган районның түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары формасында муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырырга хокуклы.

Район Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының түбән дәрәҗәдәге заемчылар төркеменә кергән очракта, муниципаль тышкы бурыч алуларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

Район Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының түбән дәрәҗәдәге заемчылар төркеменә кергән очракта, муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль эчке бурыч алулар программаларын, чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациясе валютсында муниципаль гарантияләрне, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертүне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештерелгән очракта гына Россия Федерациясе валютсында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы.

Районның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы 9 пунктында каралган түләү сәләтен торгызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары буенча йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

18 маддә. Район тарафыннан чит ил валютасында бурыч алулар һәм гарантияләр бирү үзенчәлекләре

Район Россия Федерациясеннән чит ил валютасында бурыч алырга, Россия Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып җәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары средстволарын Федерациясе тарафыннан куллану кысаларында гына өченче затларның йөкләмәләре буенча Россия Федерациясенә чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

19 маддә. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча җирле бюджетка акча җәлеп итүнең җыелма күләме аңлашыла.

Җирле бюджетка акча җәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә һәм тиешле финанс елында акчаларны җәлеп итүнең гомуми суммасы җирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм тиешле финанс елына һәм планнар чорына җирле бюджет турында карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып расланган районның бурыч йөкләмәләрен түләү күләменнән артмаска тиеш.

Хисап финанс елында районның бурыч алуларының гомуми суммасы җирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм финанс хисап елы нәтиҗәләре буенча районның бурыч йөкләмәләрен түләү күләменнән артып китсә, агымдагы елның 1 январенә җирле бюджет акчаларының күрсәтелгән арттыру суммасында калдыклары, агымдагы финанс елына бурыч алуларның иң чик күләмен киметеп, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш.

20 маддә. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең иң чик күрсәткечләре

Җирле бюджет турында карар белән чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 январенә (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 январе торышына) муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (районның чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) иң югары чикләре билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чит ил валютасында (районның чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләре булган очракта) муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп.

Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (районның чит ил валютасында йөкләмәләре булганда) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә.

Муниципаль бурыч күләме, чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) җирле бюджет турында карар белән расланган кире кайтарылмый торган керемнәрнең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, җирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш. Районга карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясы 4 пунктында каралган чаралар кулланылган очракта, бурыч күләме, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) җирле бюджет турында карар белән расланган җирле бюджет керемнәре гомуми күләменең 50 процентыннан артмаска тиеш.

Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме җирле бюджет турындагы карар белән түбәндәге таләпләрне үтәгәндә раслана:

- чираттагы финанс елында һәм планнар чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме өлеше чираттагы финанс елына һәм планнар чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы яки чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) җирле бюджет турында карар белән расланган тиешле бюджет чыгымнары гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырылучы чыгымнар күләменнән тыш;

- чираттагы финанс елының 1 январе торышына барлыкка килгән муниципаль бурычны түләү һәм хезмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елында һәм планнар чорында түләүләрнең еллык суммасы чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (Чираттагы финанс елына) җирле бюджет турында карар белән расланган җирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең гомуми күләменнән (чираттагы финанс елына) 20 проценттан артмаска тиеш; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 январеннан соң бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

21 маддә. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм планнар чорында түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп бирелә торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән тора:

- һәр юнәлеш (максат) буенча гарантия күләме, гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча категорияләрен (төркемнәрен) һәм (яисә) принципал атамалары күрсәтелгән гарантия юнәлешләре (максатлары);

- гарантияләр һәм алар тарафыннан тәэмин ителә торган йөкләмәләр буенча валюта;

- гарантияләрнең гомуми күләме;

- гарантның принципалларга регресс таләбе хокукы булу (булмау);

- гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турында тиешле карарга кушымта булып тора.

22 маддә. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы

Чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында түләнгән чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында җәлеп ителә торган һәм (яисә) чит ил валютасында түләнә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

- җирле бюджетка акча җәлеп итү күләме һәм чираттагы финанс елында һәм планнар чорында (чираттагы финанс елында) максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында җирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;

- чираттагы финанс елында һәм планнар чорында (чираттагы финанс елында) максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында җирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән районның бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.

Чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) җирле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

23 маддә. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

Чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы чираттагы финанс елында һәм планнар чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

- җирле бюджетка акча җәлеп итү күләмнәре һәм чираттагы финанс елында һәм планнар чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары;

- тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.

Чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы чираттагы финанс елына һәм планнар чорына (чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәрү муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылдырылмый.

24 маддә. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм планнар чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, анда түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә:

- һәр юнәлеш (максат) буенча гарантия күләме, гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча категорияләрен (төркемнәрен) һәм (яисә) принципал атамалары күрсәтелгән гарантия юнәлешләре (максатлары);

- гарантияләрнең гомуми күләме;

- гарантның принципалларга регресс таләбе хокукы булу (булмау);

- гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турында тиешле карарга кушымта булып тора.

25 маддә. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм планнар чорының һәр елына (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең номиналь бәя буенча иң чик күләме тиешле бюджет турында карарда билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләре нигезендә район Советы тарафыннан билгеләнә.

26 маддә. Муниципаль гарантияләр

Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында килешүдән яки башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) барлыкка килгән акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэмин итә.

Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэмин итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтәлеше турында таләпләр куелган яисә принципал йөкләмәләрен үтәү вакыты якынлашкан дип саналган вакыйгалар барлыкка килгән очракта да.

Муниципаль гарантиянең язма формасы мәҗбүри булып тора.

Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

Муниципаль гарантия буенча гарант принципалның үзенә тәэмин ителгән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар җаваплылыкка ия.

Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

- гарант исеме һәм гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме;

- бенефициар исеме;

- принципал исеме;

- тәэмин ителешенә гарантия бирелгән йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, датасын һәм номерын (булганда), төп йөкләмәнең гамәлдә булу срогын яисә аның буенча йөкләмәлр башкару срогын, яклар исемен, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп);

- гарантның гарантия буенча йөкләмәләр күләме һәм гарантиянең чик суммасы;

- гарантия бирүнең нигезләре;

- гарантиянең үз көченә керү датасы яки гарантияне үз көченә кертә торган вакыйга (шарт) башлану;

- гарантиянең гамәлдә булу срогы;

- гарантия очрагын билгеләү, бенефициарның гарантияне үтәү турында таләп кую срогы һәм тәртибе;

- гарантияне кире алу нигезләре;

- гарантның гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү тәртибе;

- гарантияне тулы күләмдә яки берәр өлешендә үтәгәндә, принципиалның гарантияләр белән тәэмин ителгән йөкләмәләрен тулы күләмдә яки берәр өлешендә үтәгәндә (башка нигезләр буенча туктатканда) һәм гарантия белән билгеләнгән башка очракларда гарантия суммасын киметү нигезләре;

- гарантияне туктату нигезләре;

- төп йөкләмә шартлары, алар гарантның язма ризалыгыннан башка үзгәртелергә тиеш түгел;

- гарантның принципиалга карата гарант тарафыннан муниципаль гарантия буенча бенефициарга түләнгән акчаны кайтару турында таләп хокукы булу яки булмау (гарантның принципиалга карата регресс таләбе, регресс);

- гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, гарантның норматив хокукый актлары, гарант исеменнән гарантия бирүче орган актлары белән билгеләнгән мәгълүматлар.

Гарантның принципиалга карата регресс таләбе хокукын күздә тотмаган муниципаль гарантия 100 процент акцияләре (өлеше) муниципаль гарантия бирүче районныкы булган, районның муниципаль милкендә булган хуҗалык җәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкин. Принципалны тулысынча яки өлешчә хосусыйлаштырганда, мондый муниципаль гарантия гарантның принципиалга карата регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм принципиалның җирле район администрациясе актлары, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 маддәсе һәм Россия Федерациясе гражданнар законнары таләпләренә туры килгән срокта гарантның принципиалга карата гарантияне тулы күләмдә яки берәр өлешендә үтәү белән бәйле рәвештә барлыкка килгән регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципиалның йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэминат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

Гарант бенефициарның язма рөхсәтеннән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуклы түгел.

Муниципаль гарантия буенча бенефициарныкы булган гарантка таләпләр хокукы гарантның язма ризалыгыннан башка тапшырыла (башка нигезләр буенча күчәрелә) алмый, күрсәтелгән таләп хокукларын Россия Федерациясенең кыйммәтле кәгазьләр турында законнары белән билгеләнгән тәртиптә яңа хуҗага (сатып алучыга) облигацияләргә (алар буенча принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү муниципаль гарантия белән тәэмин ителә) хокуклар күчүгә бәйле рәвештә тапшырудан (күчүдән) тыш.

Муниципаль гарантия гарант тарафыннан гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча (шул исәптән гарантның язма ризалыгыннан башка әлеге маддәнең 6 пункты 14 пунктчасында күрсәтелгән төп йөкләмә шартларын үзгәрткән очракта), шулай ук принципиал тарафыннан әлеге маддәнең 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 маддәсе 5 пунктында билгеләнгән бурыч үтәлмәгәндә кире алына.

Гарантка муниципаль гарантия буенча акча түләү турында бенефициар таләбе (гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгеләнгән очракта гына (гарантия очрагы килеп туган очракта) куелырга мөмкин. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе гарантка гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны теркәп, язмача формада белдерелергә тиеш.

Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү турында килешүдә билгеләнгән сроктан алда гарантияне үтәү турында таләпләр куярга хокуклы түгел, шул исәптән принципал гарантиясе белән тәэмин ителгән йөкләмәләрне үтәү срогы җиткән дип саналган вакыйгалар (шартлар) башлану очрагында да.

Гарант бенефициарның гарантияне үтәү турында таләбе хакында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчермәсен тапшырырга тиеш.

Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срокта бенефициарның гарантияне үтәү турында таләбен, күрсәтелгән таләпкә теркәп бирелгән документларны нигезләнү һәм грантия шартларына туры килү предметына карарга тиеш.

Бенефициарның гарантияне үтәү турында таләбе һәм аңа теркәлгән документлар нигезсез

һәм (яисә) гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициар таләбен канәгатьләндерүдән түбәндәге очракларда баш тарта:

- таләп һәм (яки) аңа теркәп бирелгән документлар гарантка гарантия бирелгән вакыт (гарантиянең гамәлдә булу срогы) узганнан соң бирелгән;

- таләп һәм (яки) аңа теркәп бирелгән документлар гарантка гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып бирелгән;

- таләп һәм (яки) аңа теркәп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

- бенефициар принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренең принципал һәм (яисә) өченче затлар тәкъдим иткән тиешле үтәлешен кабул итүдән баш тарткан;

- әлеге маддәнең 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 маддәсе 6 пунктында билгеләнгән очракларда;

- гарантия белән билгеләнгән башка очракларда.

Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа теркәп бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алырлык каршылыклар чыгарырга хокуклы. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да, әлеге каршылыкларга хокукын югалтмый.

Бенефициарның гарантияне үтәү турында таләбе һәм аңа теркәп бирелгән документлар нигезләнгән һәм муниципаль гарантия шартларына туры килә дип танылган очракта, гарант гарантия белән билгеләнгән срокта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядә каралган йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның срогы чыккан йөкләмәләре күләмендә, ләкин гарантия суммасыннан артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йөкләмәсе туктатыла:

- гарант бенефициарга гарантиядә билгеләнгән күләмдә акча түләгәндә;

- гарантиядә билгеләнгә срок (гарантиянең гамәлдә булу срогы) чыгу;

- принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан гарантия белән тәэмин ителгән принципал йөкләмәләре үтәлгән яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләре башка нигезләр буенча (гарантка һәм (яисә) судка бенефициар тарафыннан бирелгән гарантияне үтәү турында гарантка карата таләп булу-булмауга карамастан) туктатылган очракта;

- бенефициарның гарантия буенча хокукларыннан аны гарантка кайтару юлы белән һәм (яки) бенефициарның гарантны гарантия буенча йөкләмәләрдән азат итү турында язма гаризасы нигезендә баш тартуы нәтиҗәсендә, принципал тарафыннан гарантка Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 маддәсендә каралган гарантияне, мондый гарантия буенча бенефициарларның фактик һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмау шартында кайтару нәтиҗәсендә;

- әгәр тәэмин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;

- төп йөкләмә туктатылу белән бәйле рәвештә (шул исәптән бенефициар гарантка һәм (яки) судка гарантияне үтәү турында гарантка карата таләпне белдергәннән соң принципалның һәм (яки) бенефициарның ликвидацияләнүе белән бәйле рәвештә) яисә аны гамәлдә түгел дип тану;

- гарантия буенча гарантка бенифициарныкы булган таләп хокуклары, гарантның язмача ризалыгыннан башка төп йөкләмә буенча хокук һәм (яисә) бурычлар бенефициар тарафыннан башка затка тапшырылган яисә башка нигезләр буенча башка затка күчкән очракта (күрсәтелгән таләп хокукларын (хокукларны һәм бурычларны) Россия Федерациясенең кыйммәтле кәгазьләр турында законнары белән билгеләнгән тәртиптә облигацияләрнең яңа хуҗасына (сатып алучыга) тапшырудан (күчерүдән) тыш, (алар буенча принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү муниципаль гарантия белән тәэмин ителә);

- гарантның язмача ризалыгыннан башка принципалныкы булган төп йөкләмә буенча хокук һәм (яисә) бурычларны принципиал тарафыннан бүтән нигезләр буенча башка затка тапшырылган яки башка затка күчкән очракта;

- гарантиядә күрсәтелгән нигезләр буенча һәм очракларда гарантияне кире алу нәтиҗәсендә;

- гарантия белән билгеләнгән башка очракларда.

Бенефициарның гарантияне аның буенча гарант йөкләмәләре туктатылганнан соң саклап калуы күрсәтелгән гарантия буенча бенефициарның нинди дә булса хокукларын калдырмый.

Муниципаль гарантияне туктату турында хәбәрдар булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Муниципаль гарантияне кире алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы турында хәбәрдар булган бенефициар һәм принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә яисә бенефициарның принципалга карата таләп хокукын гарантка бирү шарты белән, мондый муниципаль гарантияне үтәүгә акча тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредитын бирү кебек чагылдырыла.

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китермәсә яисә бенефициарның принципалга карата таләп хокукын гарантка бирү шартында булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәүгә акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү йөзеннән түләнгән акчалар регрессы тәртибендә гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципалга карата таләбе хокукларын үтәү йөзеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару кебек чагылдырыла.

Муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән кредитлар һәм займнар максатчан булырга тиеш.

Муниципаль гарантия белән тәэмин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән җаваплылыкка ия.

Билгесез затлар даирәсе бенефициарлары булып торган йөкләмәләрне тәэмин итүдә бирелә торган муниципаль гарантия үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтиҗәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

27 маддә. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

Район исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль кыйммәтле кәгазьләр дип танылa.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмитенты булып район уставы нигезендә муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукына ия булган район Башкарма комитеты тора.

Район тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазь төрләре, эмиссиясе һәм әйләнеш тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

28 маддә. Район бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар формалары

Район бюджетыннан бюджетара трансфертлар түбәндәге формаларда бирелә:

- җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә бюджеттан дотацияләр;
- Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 133 һәм 140 маддәләрендә һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.6 маддәсендә билгеләнгән очракларда район бюджетыннан авыл җирлекләре бюджетларына субвенцияләр;
- муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;
- Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 маддәсендә билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;
- башка бюджетара трансфертлар.

Район бюджетыннан авыл җирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләрнең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) авыл җирлекләре җирле үзидарә органнары тарафыннан район бюджетыннан авыл җирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән шартлар үтәлгәндә бирелә.

Район бюджетыннан авыл җирлекләре бюджетларына Татарстан Республикасы бюджеты, шул исәптән авыл җирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан

Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләр хисабыннан бирелүче бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән тыш) Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44 маддәсендә каралган Татарстан Республикасы бюджетыннан җирле бюджетларга бюджетара трансфертлар бирүнең төп шартлары авыл җирлегенең тиешле җирле үзидарә органнары тарафыннан үтәлгән шартта бирелә.

Финанс белән тәэмин итү чыганагы булып максатчан билгеләнешле Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар торган бюджетара трансфертларны бирү максатлары, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә кабул ителгән район Советы карарлары белән билгеләнә.

29 маддә. Җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр бирү тәртибе

Җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә бюджеттан дотацияләр район составына керүче җирлекләргә Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителгән район Советы карарлары нигезендә бирелә.

Җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләрнең гомуми күләме, ел саен чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) район бюджеты проектын төзегәндә, җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район составына керүче җирлекләр бюджетларына бирелә һәм, җирлекләрнең суммар ихтыяҗларын һәм керем мөмкинлекләрен бәяләүдәге аерманы исәпкә алып, җирлекләрнең хисаплы бюджет тәэмин ителешен тигезләү критериена ирешү кирәклегеннән чыгып исәпләнелә торган дотацияләрнең һәм җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 маддәсе 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрнең суммар күләме буларак билгеләнә.

Муниципаль берәмлекләр арасында җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләрне бүлү (Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 маддәсе 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрдән тыш) Татарстан Республикасы Бюджет кодексына 12 кушымта белән билгеләнгән тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

Җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр күләме һәм аларны бүлү чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм планнар чорына) район бюджеты турында район Советы карары белән раслана.

Әгәр район бюджеты проекты чираттагы финанс елына һәм планнар чорына раслана икән, район бюджетыннан бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә авыл җирлекләре арасында бүленмәгән дотацияләр күләмен, планнар чорының беренче елына расланган күрсәтелгән дотацияләр гомуми күләменең 20 процентыннан һәм планнар чорының икенче елына расланган күрсәтелгән дотацияләр гомуми күләменең 20 процентыннан артмаган күләмдә планнар чорына раслау рөхсәт ителә.

Җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр (Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 маддәсе 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрдән тыш) исәп-хисап бюджет тәэмин ителеше район авыл җирлекләренең хисаплы бюджет тәэмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән дәрәҗәдән артмаган авыл җирлекләренә бирелә.

Җирлекләрнең исәп-хисап бюджет тәэмин ителеше авыл җирлеге бюджеты тарафыннан салым базасыннан (салым потенциалыннан) чыгып алынырга мөмкин булган бер кешегә салым керемнәренең чагыштырмасы һәм халык структурасында аерымлыкларны, географик һәм башка объектив факторларны һәм бер кешегә муниципаль хезмәтләр күрсәтү бәясенә тәэсир итә торган шартларны исәпкә алып, район җирлекләре буенча уртача алынган шундый ук күрсәткеч белән билгеләнә.

Бюджет тәэмин ителешенең исәп-хисап дәрәҗәсе авыл җирлекләре буенча авыл җирлекләренең салым керемнәре чагыштырмасын тәэмин итә торган бердәм методика, бер кешегә карата муниципаль хезмәтләр күрсәтү бәясенә тәэсир итә торган факторларны һәм шартларны характерлый торган күрсәткечләр исемлеге буенча, җирлекләр буенча билгеләнә һәм авыл җирлекләре өчен аерым билгеләнергә мөмкин.

Җирлекләрнең хисап бюджет тәэмин ителеше дәрәҗәсен билгеләгәндә, хисап чоры өчен

фактагы керемнәр һәм чыгымнар күрсәткечләрен һәм (яисә) аерым җирлекләрнең фаразлана торган керемнәре һәм чыгымнары күрсәткечләрен куллану рөхсәт ителми.

Әлеге маддәнең 3 пунктында каралган дотацияләр бирелгән очракта, районның финанс-бюджет палатасы район бюджетыннан җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр алучы авыл җирлекләренең башкарма комитетлары җитәкчеләре белән җирлекнең социаль-икътисадый үсеше һәм муниципаль финансларын савыктыру чаралары каралган килешүләр төзергә хокуклы.

Килешүләр төзү тәртибе, сроклары һәм әлеге пунктта күрсәтелгән килешүләргә таләпләр район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

30 маддә. Татарстан Республикасы бюджетына район бюджетыннан субсидияләр

Татарстан Республикасы бюджетына район бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 маддәсендә билгеләнгән тәртиптә бирелә.

Әлеге маддәнең 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр район бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

31 маддә. Район бюджетыннан авыл җирлекләре бюджетларына субсидияләр

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителгән район Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә, җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатында, башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына район бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

Әлеге маддәдә күрсәтелгән субсидияләрне бирү максатлары һәм шартлары район Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелгән авыл җирлекләре башкарма комитетлары арасында килешүләр белән билгеләнә.

32 маддә. Район бюджетыннан авыл җирлекләре бюджетларына башка бюджетара трансфертлар

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасының тиешле законнары таләпләре нигезендә кабул ителгән район Советы карарларында каралган очракта һәм тәртиптә авыл җирлекләре бюджетларына район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

III. Бюджет проектын төзү

33 маддә. Гомуми нигезләмәләр

Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Район бюджеты проекты район Башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән әлеге нигезләмә нигезендә билгеләнгән тәртиптә төзелә.

Район бюджеты проекты, бюджет проекты районның муниципаль хокукый актлары нигезендә бер елга (чираттагы финанс елына) яки өч елга (чираттагы финанс елына һәм планнар чорына) төзелә һәм раслана, әгәр Россия Федерациясе субъекты законы белән (Россия Федерациясе субъекты бюджеты турындагы законнан тыш) муниципаль районнарның бюджет проектлары төзелә һәм раслана торган срок билгеләнмәгән булса.

Бюджет проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Бюджет юлламасы;
- бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- чираттагы финанс елына һәм планнар чорына районның социаль-икътисадый үсеш фаразы;
- муниципаль программалар.

34 маддә. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

Районның социаль-икътисадый үсеш фаразы район Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә өч елдан да ким булмаган вакытка эшләнә.

Районның социаль-икътисадый үсеш фаразы район Башкарма комитеты тарафыннан район бюджеты проектын район Советына чыгару турында карар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

Чираттагы финанс елына һәм планнар чорына социаль-икътисадый үсеш фаразы планнар чорының параметрларын төгәлләштерү һәм планнар чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Бюджет проектын төзү яки карау барышында районның социаль-икътисадый үсеш фаразы үзгәрү бюджет проектының төп характеристикалары үзгәрүгә китерә.

35 маддә. Бюджет керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре районның социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә, район бюджеты турында карар проекты район Советына кертелгән көнгә гамәлдә булган Россия Федерациясенең салымнар һәм җыемнар турында законнары һәм бюджет законнары, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының салым булмаган керемнәрен билгели торган Татарстан Республикасы законнары һәм район Советы карарлары нигезендә фаразлана.

Чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) җирле бюджет турында карар проекты район Советына кертелгән көннән соң кабул ителгән салымнар һәм җыемнар турында карарларга үзгәрешләр кертүне күздә тоткан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерүче район Советы карарларында чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 январеннән (иртәрәк түгел) үз көченә керү турында нигезләмәләр булырга тиеш.

36 маддә. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм методика нигезендә гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә аерым гамәлгә ашырыла.

Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль заданиене, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

37 маддә. Муниципаль программалар

Районның муниципаль программалары район Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Районның муниципаль программаларын тормышка ашыру сроклары район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Районның муниципаль программаларын эшләү, әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе район Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

Район муниципаль программаларын тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итү өчен бюджет ассигнованиеләре күләме район бюджеты турында карар нигезендә һәр программага туры килгән бюджет чыгымнарының максатчан статьясы буенча программаны раслаган район Башкарма комитеты муниципаль хокукый акты нигезендә раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашыруга тәкъдим ителә торган район муниципаль программалары, шулай ук элек расланган район муниципаль программаларына үзгәрешләр кертү район Башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Район муниципаль программалары район бюджеты турында карарга, ул үз көченә кергән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча, туры китерелергә тиеш.

Ел саен районның һәр муниципаль программасы буенча аны тормышка ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтиҗәләре буенча район Башкарма комитеты тарафыннан элек расланган район муниципаль программасын чираттагы финанс елыннан башлап туктату яисә үзгәртү турында, шул исәптән район муниципаль программасын тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртүнең кирәклеге турында карар кабул ителергә мөмкин.

38 маддә. Бюджет турында карар проектын карау һәм раслау

Район бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге нигезләмә белән билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган төп характеристикалар булырга тиеш.

Район Советының бюджет турында карарында, әгәр алар Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актлар белән билгеләнмәгән булса, җирлекләр бюджетлары арасында керемнәрне бүлү нормативлары булырга тиеш.

Бюджет турында карар белән раслана:

- бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

- бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча яисә бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программасыз юнәлешләре), чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча һәм чираттагы финанс елына һәм (яки) план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең максатчан статьялары (муниципаль) программалар һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү;

- чираттагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

- чираттагы финанс елында һәм планнар чорында башка бюджетлардан алына һәм (яки) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

- чираттагы финанс елына һәм планнар чорының беренче елына бюджет расланса, шартлы рәвештә расланган чыгымнарның гомуми күләме план чорының беренче елына бюджет чыгымнары гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнары гомуми күләменең кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

- чираттагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

- чираттагы финанс елыннан һәм планнар чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнваре торышына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) дәүләт (муниципаль) тышкы бурычының иң югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп;

- район бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән башка күрсәткечләре.

Район бюджеты турында карар проекты расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәртү һәм аларга бюджет проектының план чоры икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Шартлы рәвештә расланган чыгымнар дигәндә план чорында бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

Район бюджеты турында карарда чираттагы финанс елыннан башлап кертелергә (бюджетта чагылдырылырга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (ярдәмче төрләре) буенча бюджет керемнәрен район бюджеты турында карарда билгеләнгән максатларга тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) район бюджеты чыгымнарының гомуми күләменнән артык файдалану күздә тотылырга мөмкин.

39 маддә. Район бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Киләсе финанс елына һәм планнар чорына район бюджеты турында карар проекты белән бер үк вакытта район Советына тапшырыла:

- бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорына район социаль-икътисадый үсешенең якынча нәтиҗәләре һәм агымдагы финанс елына район социаль-икътисадый үсешенең көтелгән нәтиҗәләре;
- районның социаль-икътисадый үсеш фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм планнар чорына районның берләштерелгән бюджетының төп характеристикалары (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның, бюджет дефициты (профициты) гомуми күләме) фаразы;
- бюджет проектына аңлатма язуы;
- бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методика проектлары) һәм хисаплары;
- чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 январенә муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) дәүләт (муниципаль) тышкы бурычының иң югары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;
- район Советының, контроль-хисап палатасының бюджет сметалары проектлары (күрсәтелгән бюджет сметаларына карата район ФБП белән каршылыклар барлыкка килгән очракта тапшырыла);
- башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турында карар белән муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү расланган очракта, бюджет турында карар проектына муниципаль программалар паспортлары тапшырыла (күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләр проектлары).

Район Башкарма комитеты киләсе финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карар проектын Совет каравына агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча кертә.

Район бюджеты турында карар проекты, әгәр ул район Советына агымдагы елның 15 ноябрендә 24.00 сәгатькә кадәр кертелгән булса, вакытында кертелгән дип санала.

40 маддә. Бюджет турында карар проектын кертү

Район Советына чираттагы финанс елына һәм планнар чорына район бюджеты турында карар проекты кертелгәннән соң, бер тәүлек эчендә район Башлыгы аны район контроль-хисап палатасына экспертиза үткәрү өчен җибәрә. Бюджет проекты шулай ук район газетасында, район сайтында рәсми бастырылырга һәм халык тыңлауларына чыгарылырга тиеш.

Район контроль-хисап палатасы 1 декабрьгә кадәр бюджет турында карар проекты хакында, әлеге проектның ачыклаган очракта җитешсезлекләрен күрсәтеп, бәяләмә әзерли.

Район контроль-хисап палатасы бәяләмәсе район Советы депутатлары тарафыннан район бюджеты турында карар проектына төзәтмәләр әзерләгәндә исәпкә алына.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында кертелгән карар проекты, район контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән район комиссиясенә, шулай ук район Советы депутатларына карауга җибәрелә.

Район бюджеты турында карар проекты буенча килешмәгән сораулар барлыкка килгән очракта, район Башлыгы карары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа тигез санда район Башкарма комитеты һәм Советы вәкилләре керә.

Килештерү комиссиясе район башлыгы тарафыннан расланган регламент нигезендә район бюджеты турында карар проекты буенча бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Район Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет турында карар тәүлек дәвамында имзалау һәм халыкка җиткерү өчен район Башлыгына җибәрелә.

41 маддә. Бюджет турында карарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карар проектын вакытында кабул итмәү нәтиҗәләре

Район бюджеты турындагы карар район Советы тарафыннан расланган, район башлыгы тарафыннан имзаланган һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка игълан ителгән булырга тиеш.

Районның җирле үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында бюджет турында кабул ителгән карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка җиткерүне тәэмин итү буенча бөтен мөмкин булган чараларны күрергә тиеш.

Әгәр чираттагы финанс елына бюджет турында карар финанс елы башыннан үз көченә кермәсә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

42 маддә. Агымдагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет турында карарга үзгәрешләр кертү

Район Башкарма комитеты карарның хокукый җайга салу предметы булып торган барлык мәсьәләләр буенча агымдагы финанс елына һәм планнар чорына бюджетка үзгәрешләр кертү турында проект эшли һәм район Советына тапшыра.

Карар проекты белән бер үк вакытта түбәндәге документлар һәм материаллар тапшырыла:

- агымдагы финанс елында социаль-икътисадый үсешнең көтелгән нәтиҗәләре;

- агымдагы финанс елының узган хисап чорына бюджет үтәлеше турында мәгълүмат, шул исәптән бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар (районның муниципаль программалары һәм эшчәнлекнең программасыз юнәлешләре), район бюджеты чыгымнары төрләре төркемнәре буенча;

- агымдагы финанс елында көтелгән бюджет үтәлешен бәяләү; агымдагы финанс елы һәм план чоры арасында бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанс елының узган хисап чорына бюджет чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (районның муниципаль программалары һәм эшчәнлекнең программасыз юнәлешләре), төркемнәре буенча яңадан бүлү турында мәгълүмат;

- расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанс елының узган хисап чорына бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (районның муниципаль программалары һәм эшчәнлекнең программасыз юнәлешләре), төркемнәре буенча яңадан бүлү турында мәгълүмат;

- агымдагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет турында карарга тәкъдим ителгән үзгәрешләрне нигезләгән аңлатма язуы;

Агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карарга үзгәрешләр кертү хакында карар проекты район Советы тарафыннан бер укылышта карала.

IV. Район бюджеты үтәлеше

43 маддә. Бюджет үтәлеше нигезләре

Район бюджетының үтәлеше район Башкарма комитет тарафыннан тәэмин ителә.

Бюджет үтәлешен оештыру район финанс-бюджет палатасына йөкләнә.

Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла.

44 маддә. Җыелма бюджет язмасы һәм касса планы

Җыелма бюджет язмасын һәм касса планын төзү һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә районның ФБП тарафыннан билгеләнә.

Җыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү районның ФБП рәисе тарафыннан башкарыла.

Бюджет үтәлеше җыелма бюджет язмасы нигезендә оештырыла, аның расланган күрсәткечләре район бюджеты турында карарга һәм касса планына туры килергә тиеш.

Чыгымнар буенча җыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре чираттагы финанс елы башына кадәр бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә җиткерелә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 190 һәм 191 статьяларында каралган очраклардан тыш.

45 маддә. Керемнәр буенча район бюджеты үтәлеше

Керемнәр буенча район бюджеты үтәлеше түбәндәгеләрне күздә тота:

- Татарстан Республикасы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә район бюджетына салымнарны, җыемнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне район бюджетының бердәм счетына күчерү;

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын кире кайтару;

- артык түләнгән яисә артык алынган суммаларны Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпкә алу;

- район бюджеты администраторы тарафыннан район бюджетына түләүләрне төгәлләштерү;

- артык түләнгән яки артык алынган салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (исәпкә алуны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, средстволарны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процент суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә район бюджетының бердәм счетыннан күчерү.

46 маддә. Чыгымнар буенча район бюджеты үтәлеше

Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге нигезләмә таләпләрен үтәп, район ФБП тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тормышка ашырыла.

Чыгымнар буенча район бюджеты үтәлеше түбәндәгеләрне күздә тота:

- бюджет һәм акчалата йөкләмәләрне кабул итү һәм исәпкә алу;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүгә санкция бирү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

47 маддә. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча район бюджеты үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан җыелма бюджет язмасына таянып, бюджетның бердәм счетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә район ФБП билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

48 маддә. Район бюджетын үтәгәндә район бюджеты турында расланган карардан артык фактта алынган керемнәрне куллану

Бюджет үтәгәндә район бюджеты турында карарда расланган керемнәрнең гомуми күләменнән фактта артык алынган керемнәр район ФБП тарафыннан, агымдагы финанс елына һәм планнар чорына район бюджеты турында карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурыч алуларга, муниципаль бурычны түләүгә, шулай Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 маддәсе 3 пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре җитмәгән очракта, районның гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә җибәрелергә мөмкин.

Субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар һәм физик һәм юридик затлардан максатчан билгеләнеше булган түләүсез керемнәр, шул исәптән әлеге нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә бюджетка күчүче, бюджет үтәгәндә район бюджеты турында карарда расланган керемнәрнең гомуми күләменнән фактта артык алынган керемнәр максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү максатларына туры китереп, агымдагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, җыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертеп, район бюджеты чыгымнарын арттыруга җибәрелә.

49 маддә. Агымдагы финанс елы тәмамлану

Район бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 маддәсе 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында район бюджетын үтәү буенча операцияләрне төгәлләү, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге маддә таләпләре нигезендә район ФБП билгеләгән тәртиптә тормышка ашырыла.

Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалта.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр район бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган район бюджетының бердәм счетындагы калган акчалар чикләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр, ул көнне дә кертеп, район бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган район бюджетының бердәм счетында калган средстволар чикләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

Район бюджеты акчаларын алучылар тарафыннан файдаланылмаган, район бюджетының бердәм счетында булмаган бюджет средсволары калдыклары, агымдагы финанс елының соңгы ике эш көненнән дә соңга калмыйча, район бюджеты акчаларын алучылар тарафыннан район бюджетының бердәм счетына күчерелергә тиеш.

Агымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар формасында алынган бюджетара трансфертлар район бюджеты кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Агымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнеше булган, субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар формасында алынган бюджетара трансфертларга ихтыяҗ турында бюджет средстволары баш администраторы карары нигезендә әлеге бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдәге средсволар чираттагы финанс елында әлеге бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс ягыннан тәэмин итү өчен, алар элегрәк бирелгән бюджет керемен кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган, субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар формасында алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы район бюджеты керемен күчерелмәгән очракта, әлеге акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, район финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә район бюджеты керемен кайтарылырга тиеш.

Район ФБП бюджет акчаларын алучыларны, чираттагы финанс елының гыйнварендә Россия Федерациясендә эшләми торган бәйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген тәэмин итү өчен, агымдагы финанс елы тәмамланганда акчалата тәэмин итү тәртибен билгели.

V. Бюджет хисаплылыгын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау

50 маддә. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре

Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

Бюджет исәбе финанс һәм финанс булмаган активларның торышы турында, шулай ук күрсәтелгән активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртә торган операцияләр турында акчалата чагылдырылган мәгълүматны җыю, теркәү һәм гомумиләштерүнең тәртипкә салынган системасыннан тора.

Бюджет исәбе Россия Федерациясе бюджет классификациясен үз эченә алган счетлар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе счетлары планы һәм аны куллану буенча инструкция Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

Районның бюджет хисаплылыгын үз эченә ала:

- бюджет үтәлеше турында хисап;
- бюджет үтәлеше балансы;
- эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында хисап;
- акча средсволары хәрәкәте турында хисап;
- аңлатма язуы.

Бюджет үтәлеше турында хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше турында белешмәләр тупланган.

Бюджет үтәлеше балансында хисап чорының беренче һәм соңгы көненә бюджет исәбе счетлары планы счетлары буенча районның финанс булмаган һәм финанс активлары турында мәгълүматлар тупланган.

Эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында хисапта хисап чорында эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында белешмәләр туплана һәм дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясе кодлары буенча төзелә.

Акча хәрәкәте турында хисап дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясе кодлары буенча бюджет средстволары белән операцияләрне чагылдыра.

Аңлатма язуында Россия Федерациясе Финанс министрлыгының норматив хокукый актларында билгеләнгән мәгълүматны ачуга карата таләпләр нигезендә бюджет үтәлеше турында хисапта бирелгән бюджет үтәлеше хакында мәгълүматны тулыландыручы мәгълүматны үз эченә ала.

51 маддә. Бюджет хисаплылыгын төзү

Районның бюджет хисаплылыгы район бюджеты акчалары баш администраторларының җыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә район ФБП тарафыннан төзелә.

Районның бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Район бюджеты үтәлеше турында хисап квартал саен ясала.

Районның бюджет хисаплылыгы район ФБП тарафыннан район Башкарма комитетына тапшырыла.

Агымдагы финанс елының беренче кварталына, яртыеллыгына һәм тугыз аена район бюджеты үтәлеше турында хисап район Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм район Советына, район контроль-хисап палатасына җибәрелә.

52 маддә. Район бюджеты үтәлеше турында еллык хисап

Район ФБП районның берләштерелгән бюджет үтәлеше турында бюджет хисабын Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшыра.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап, аны район Советында караганчы, тышкы тикшерү узарга тиеш, ул район бюджеты акчалары баш администраторларының бюджет хисабына тышкы тикшерү үткәрүне һәм район бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

Еллык хисапны тышкы тикшерү районның контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

Район Башкарма комитеты районның контроль-хисап палатасына, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, аңа бәяләмә әзерләү өчен, район бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра. Район бюджеты үтәлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта бюджет үтәлеше турында еллык хисап белән бергә район Советына тапшырылырга тиешле карар проекты һәм башка документлар тапшырыла. Район бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла. Район бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә район Советы контроль-хисап палатасы тарафыннан район Советына, шул үк вакытта район Башкарма комитетына тапшырыла.

Район бюджеты үтәлеше турында еллык хисап район Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта район Советының бюджет үтәлеше турында карары проекты, бюджет үтәлеше турында башка бюджет хисабы һәм районның берләштерелгән бюджеты үтәлеше турында бюджет хисаплылыгы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла

Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны карау нәтиҗәләре буенча район Советы район бюджеты үтәлеше турында карарны раслау яисә кире кагу турында карар кабул итә.

Район Советы бюджет үтәлеше турында карарны кире каккан очракта, ул дөрес булмаган яки тулы чагылдырылмаган белешмәләрне бетерү һәм бер айдан артмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

Бюджет үтәлеше турында район Советы карары белән хисап финанс елына бюджет керемнәре, чыгымнары һәм дефицитының (профицитының) гомуми күләме күрсәтелгән район бюджеты үтәлеше турында хисап раслана. Район бюджеты үтәлеше турында карарга аерым кушымталар белән түбәндәге күрсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;
- керем төрләре кодлары, керемнәрнең ярдәмче төрләре, дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясе буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары.

VI. Муниципаль финанс контроле

53 маддә. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы хокукый актлар, гавами норматив йөкләмәләрне һәм физик затларга район бюджетыннан башка түләүләр буенча йөкләмәләрне билгели торган хокукый актлар нигезләмәләрен үтәүне тәэмин итү, шулай ук бюджеттан акча бирү турында муниципаль контрактлар, шартнамәләр (килешүләр) шартын үтәү максатында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы, эчке, башлангыч, соңгыга бүленә.

Тышкы муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

Эчке муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә финанс органының һәм бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең контроль эшчәнлеге булып тора.

Башлангыч контроль район бюджеты үтәлеше барышында бюджет бозуларын кисәтү һәм булдырмау максатыннан үткәрелә.

Соңгы контроль район бюджеты үтәлеше нәтиҗәләре буенча, аның үтәлешенең законлылыгын, исәп-хисапның дөреслеген билгеләү максатында тормышка ашырыла.

Муниципаль финанс контроле объектлары (алга таба – контроль объектлары) булып торалар:

- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр, алучылар), район бюджеты керемнәренең баш администраторлары (администраторлары), район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары);
- бюджетына бюджетара субсидияләр, субвенцияләр, максатчан билгеләнеше булган башка бюджетара трансфертлар, бюджет кредитлары бирелгән финанс органы, район Башкарма комитеты;
- муниципаль учреждениеләр;
- муниципаль унитар предприятиеләр;
- хуҗалык ширкәтләре һәм устав (җыелма) капиталларында гавами-хокукый берәмлекләр катнашкан җәмгыятьләр, шулай ук устав (җыелма) капиталларында мондый ширкәтләр һәм җәмгыятьләрнең өлеше (өлеше) булган коммерция оешмалары;
- юридик затлар (дәүләт (муниципаль) учреждениеләре, дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләр, дәүләт корпорацияләре (компанияләр), җәмәгать-хокукый компанияләр, хуҗалык ширкәтләре һәм устав (җыелма) капиталларында гавами-хокукый берәмлекләр катнашкан җәмгыятьләр, шулай ук устав (җыелма) капиталларында мондый ширкәтләр һәм җәмгыятьләрнең өлеше (өлеше) булган коммерция оешмаларыннан тыш), шәхси эшмәкәрләр, физик затлар: район бюджетыннан муниципаль контрактлар һәм район бюджетыннан акча бирү турында шартнамәләр (килешүләр) нигезендә район бюджетыннан акча, муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән кредит алучы юридик һәм физик затлар, шәхси эшмәкәрләр; район бюджетыннан акча бирү турында шартнамәләрне (килешүләрне) һәм муниципаль контрактларны үтәү максатында төзелгән шартнамәләр (килешүләр) буенча башкаручылар (тәэмин итүчеләр, подрядчылар), аларга федераль законнар нигезендә финанс органнарында шәхси счетлар ачылган.

Контроль объектларына карата муниципаль финанс контроле (бюджет процессында катнашучылар, бюджет һәм автоном учреждениеләр, муниципаль унитар предприятиеләр, гавами-хокукый компанияләр, хуҗалык ширкәтләре һәм устав (җыелма) капиталларында гавами-хокукый берәмлекләр катнашкан җәмгыятьләр, шулай ук устав (җыелма) капиталларында мондый ширкәтләр һәм җәмгыятьләрнең өлеше (өлеше) булган коммерция оешмаларыннан тыш,) алар тарафыннан бюджеттан акча бирү турында шартнамәләр (килешүләр), муниципаль контрактлар, шулай ук әлеге шартнамәләрне (килешүләрне) һәм муниципаль контрактларны үтәү максатында төзелгән контрактлар (килешүләр) шартларын үтәү, муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән кредит бирү максатын, тәртибен һәм шартларын, бюджет акчаларын күрсәтелгән юридик затларның кыйммәтле кәгазьләренә урнаштыру максаты, тәртибе һәм шартларын үтәү өлешендә, бюджет акчаларын баш бүлүчеләрне (бүлүчеләрне), бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторларын, бюджеттан акча бирү турында шартнамәләр (килешүләр), муницияль контрактлар төзегән бюджет акчаларын алучыларны тикшерү

процессында яисә ул тәмамланганнан соң, күрсәтелгән бюджет процессында катнашучыларны тикшерү нәтиҗәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Район бюджетыннан бюджетара субсидияләр, субвенцияләр, максатчан билгеләнештәге башка бюджетара трансфертлар, бюджет кредитлары бирү максаты, тәртибе һәм шартлары үтәлешенә, шулай ук аларны бирү турында шартнамәләр (килешүләр) шартлары, финанс тәэминаты (финанслашу) чыганагы булып күрсәтелгән бюджетара трансфертлар торган контрактлар (шартнамәләр, килешүләр) шартлары үтәлешенә муниципаль финанс контроле бюджетыннан күрсәтелгән бюджетара трансфертлар бирелгән муниципаль берәмлекнең муниципаль финанс тикшерүе органнары тарафыннан түбәндәгеләргә карата гамәлгә ашырыла:

- бюджетара субсидияләр, субвенцияләр, максатчан билгеләнеше булган башка бюджетара трансфертлар, бюджет кредитлары биргән район бюджеты акчаларының баш администраторлары (администраторлары);

- финанс органнары һәм бюджетара субсидияләр, субвенцияләр, максатчан билгеләнеше булган башка бюджетара трансфертлар, бюджет кредитлары бирелгән район бюджеты акчалары баш администраторлары (администраторлары), шулай ук юридик һәм физик затлар, шәхси эшмәкәрләр.

Контроль объектлары һәм аларның вазыйфаи затлары үз вакытында һәм тулы күләмдә муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны, документларны һәм материалларны муниципаль финанс контроле органнарына тапшырырга, муниципаль финанс контроле органнары вазыйфаи затларына контроль объектлары территориясенә һәм биналарга кертүне тәэмин итәргә, аларның законлы таләпләрен үтәргә тиеш.

Контроль объектлары тарафыннан әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән мәгълүматны, документларны һәм материалларны муниципаль финанс контроле органнарына тапшырмау яки үз вакытында тапшырмау, шулай ук аларны тулы күләмдә тапшырмау яки дөрес булмаган мәгълүмат, документлар һәм материаллар тапшыру, муниципаль финанс контроле органнары вазыйфаи затларының законлы эшчәнлегенә комачаулау Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

54 маддә. Муниципаль финанс контролен тормышка ашыру ысуллары

Муниципаль финанс контролен тормышка ашыру ысуллары булып тикшерү, ревизия, тикшереп чыгу тора.

Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатында тикшерү дигәндә аерым финанс һәм хуҗалык операцияләренең законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, бюджет (бухгалтерлык) хисабының һәм бюджет хисаплылыгының, контрольлек объекты эшчәнлегенә карата бухгалтерлык (финанс) хисапларының дөреслеген билгеле бер чорга тикшерү буенча контроль гамәлләр кылу аңлашыла.

Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатында ревизия дигәндә контроль объекты эшчәнлеген комплекслы тикшерү аңлашыла, ул башкарылган финанс һәм хуҗалык операцияләренең бөтен җыелмасының законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, аларның бюджет хисаплылыгында, бухгалтер (финанс) хисаплылыгында чагылышы һәм дөреслеге буенча контроль гамәлләр үткәрүдә чагыла.

Тикшерү, ревизия нәтиҗәләре акт белән рәсмиләштерелә.

Тикшерүләр камераль һәм күчмә, шул исәптән каршы тикшерүләргә бүленә.

Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатында камераль тикшерү дигәндә бюджет хисаплылыгы, бухгалтерлык (финанс) хисаплылыгы һәм аның запросы буенча бирелгән башка документлар нигезендә муниципаль финанс тикшерүе органы урнашкан урында уздырыла торган тикшерүләр аңлашыла.

Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатында күчмә тикшерү дигәндә тикшерү объектының урнашу урыны буенча үткәрелә торган тикшерүләр аңлашыла, алар барышында шул исәптән кылынган операцияләрнең бюджет хисаплылыгы, бухгалтерлык (финанс) хисаплылыгы һәм беренчел документларның белешмәлренә факттагы туры килүе билгеләнә

Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатында каршы тикшерү дигәндә контроль объекты эшчәнлеге белән бәйле фактларны билгеләү һәм (яки) раслау максатында күчмә һәм (яки) камераль тикшерүләр кысаларында үткәрелә торган тикшерүләр аңлашыла.

Әлеге нигезләмә максатында тикшереп чыгу дигәндә контроль объекты эшчәнлегенең билгеле бер өлкәсе торышын анализлау һәм бәяләү аңлашыла.

Тикшереп чыгу нәтиҗәләре бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

55 маддә. Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча эчке муниципаль финанс тикшерүе органнары вәкаләтләре

Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча эчке муниципаль финанс тикшерүе органнары вәкаләтләре булып тора:

- бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы хокукый акт нигезләмәләренең, шул исәптән бухгалтерлык исәбенә һәм муниципаль учреждениеләрнең бухгалтерлык хисабына һәм бухгалтерлык (финанс) хисаплылыгын төзүгә һәм тапшыруга таләпләрне билгели торган нигезләмәләрнең үтәлешен контрольдә тоту;

- гавами норматив йөкләмәләр һәм район бюджетыннан физик затларга башка түләүләр буенча йөкләмәләр бирүче хокукый акт нигезләмәләрен үтәүне, шулай ук тиешле бюджеттан акча бирү турында шартнамәләр (килешүләр), муниципаль контрактлар шартларын үтәүне контрольдә тоту;

- бюджеттан акча бирү турындагы шартнамәләрне (килешүләрне) үтәү максатларында төзелгән шартнамәләрнең (килешүләрнең) шартларын, шулай ук әлеге нигезләмәдә каралган очракларда үтәлешен, дәүләт (муниципаль) контрактларын үтәү максатында төзелгән шартнамәләр (килешүләр) шартларын контрольдә тоту;

- бюджет средсволарын (бюджеттан бирелгән акчалар) бирү һәм (яки) алардан файдалану нәтиҗәләре турында хисапларның, шул исәптән муниципаль программаларны тормышка ашыру турында хисапларның, муниципаль биремнәрнең үтәлеше турында хисапларның, бюджеттан средстволар бирү нәтиҗәлелеге күрсәткечләренә ирешү турында хисапларның дөреслегенә контроль;

Эчке муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда:

- тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшереп чыгулар үткәрелә;

- контроль объектларына актлар, бәяләмәләр, тәкъдимнәр һәм (яки) күрсәтмәләр җибәрелә;

- мәҗбүри бюджет чаралары куллану турында хәбәрнамәләр финанс органнарына җибәрелә;

- административ хокук бозулар турында законнарда билгеләнгән тәртиптә административ хокук бозулар турында эшләр башкару гамәлгә ашырыла;

- тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшереп чыгулар үткәрү өчен кирәкле экспертизалар уздыру билгеләнә (оештырыла);

- эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру өчен мәгълүмат, мәгълүмати технологияләр һәм мәгълүматны саклау турында Россия Федерациясе законнары, дәүләт һәм закон белән саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары нигезендә дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларыннан даими файдалану мөмкинлеге барлыкка килә.

Эчке муниципаль финанс контроле органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибе тиешле федераль законнар, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы норматив хокукый актлары, район Башкарма комитетының муниципаль хокукый актлары, шулай ук эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру стандартлары белән билгеләнә.

Вәкаләтләрне гамәлгә ашыру тәртибендә тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшереп чыгу нигезләре һәм тәртибе, шул исәптән аларны үткәрү, уздыру вакыты турында карарлар кабул итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар исемлеге, эчке муниципаль финанс тикшерүе органнары вазыйфаи затларының хокуклары һәм бурычлары, контроль объектларының (аларның вазыйфаи затларының) хокуклары һәм бурычлары булырга тиеш, шул исәптән эчке муниципаль финанс контроле органнарының вазыйфаи затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган тикшерүләрне, ревизияләрне һәм тикшереп чыгуларны оештыру-техник тәэмин итү буенча.

56 маддә. Муниципаль финанс тикшерүе органнары тәкъдимнәре һәм күрсәтмәләре

Әлеге нигезләмә максатында тәкъдим дигәндә контроль объектына җибәрелә торган һәм ачыкланган бюджет бозулар турында мәгълүматны һәм тәкъдимдә билгеләнгән срокларда яки аны алганнан соң 30 календарь көн эчендә һәр бюджет бозу буенча мәҗбүри үтәлергә тиешле таләпләрнең берсен үз эченә алган эчке муниципаль финанс контроле органы документы аңлашыла:

- бюджет бозуын бетерү һәм аның сәбәпләрен һәм шартларын бетерү буенча чаралар күрү турында таләп;

- бетерү мөмкин булмаган очракта, бюджет бозу сәбәпләрен һәм шартларын бетерү буенча чаралар күрү турында.

Әлеге нигезләмә максатында күрсәтмә дигәндә бюджет бозуны бетерү мөмкин булмаган яисә ул күрсәтмәдә билгеләнгән срокта бетерелмәгән очракта, бу хокук бозу нәтиҗәсендә гавами-хокукый берлеккә килгән зыян суммасын билгеләү мөмкинлеге булганда, контроль объектына җибәрелә торган эчке муниципаль финанс контроле органы документы аңлашыла.

Эчке муниципаль финанс контроленең федераль стандартлары белән билгеләнгән очракларда, эчке муниципаль финанс контроле органнары тәкъдим һәм күрсәтмәләрнең күчермәләрен бюджет акчаларының баш администраторларына, гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнарына, башка органнарга һәм оешмаларга җибәрә.

Эчке муниципаль финанс контроле органы карары буенча эчке муниципаль финанс контроле органы тәкъдимен, күрсәтмәсен үтәү срогы эчке муниципаль финанс контроленең федераль стандартларында каралган тәртиптә озайтылырга мөмкин, ләкин контроль объекты мөрәҗәгате буенча бер тапкырдан да артык түгел.

Эчке муниципаль финанс контроле органының муниципаль берәмлеккә китерелгән зыянны каплау турында күрсәтмәләрен үтәмәү муниципаль берәмлекнең җирле администрациясе муниципаль хокукый акты нигезендә вәкаләтле вәкилнең районга килгән зыянны кайтару турында гариза белән судка мөрәҗәгать итү өчен нигез булып тора

Муниципаль финанс контроле органы тәкъдимнәрендә һәм күрсәтмәләрендә эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты нәтиҗәләре буенча ачыкланган бюджет бозулар турында мәгълүмат (аларны бетерү шарты белән) күрсәтелми.